Írta: Új Szó
2005. július 28. csütörtök - Módosítás: 2005. július 28. csütörtök

Idén is gazdag és színvonalas kínálat várható a Sziget Fesztivál világzenei nagyszínpadán A szervezõk szerint a beetetés korszakának vége, most már nincs olyan nagy jelentõségû, karizmatikus elõadója a mûfajnak, aki ne lépett volna fel Magyarországon. Idén is gazdag és színvonalas kínálat várható a Sziget Fesztivál világzenei nagyszínpadán A szervezõk szerint a beetetés korszakának vége, most már nincs olyan nagy jelentõségû, karizmatikus elõadója a mûfajnak, aki ne lépett volna fel Magyarországon. Tízéves koncertszervezési lemaradást kellett pótolni, hiszen a másutt világsztárnak számító elõadókat mifelénk kevesen ismerték. Ezért a lehetõ legszélesebb stiláris körbõl és földrajzi területrõl válogattak a szervezõk – illetve fõleg egyetlen szakember –, és ráadásul körülbelül akkora kanállal, mintha a bolygó összes fontos gasztronómiai irányzatát egyszerre akarnák bemutatni nekünk. És mivel Szlovákiában – és sajnos korántsem csak nálunk – még most is sokan hiszik azt, hogy a world music egyenlõ a boltokban kapható, zászlócskákkal ellátott nemzeti besztofokkal, elismerésünk kétszeres, ha nem háromszoros. De nézzük, mit kapunk idén. Youssou N'Dour neve remélhetõleg mond valamit a nyitottabb hazai zenefogyasztóknak, ha más nem, a Seven Seconds címû dal mindenkinek beugrik. A Live 8 koncerten szabályosan leénekelte a színpadról Didót, egyetlen afrikai elõadóként olyan show-t csinált, mint kevés fehér ember. Mory Kante neve egybeforrt a Yeke Yeke címû dallal, egy régi nyár csapból folyó slágerével, amitõl tud azért jobbat is a derék szenegáli. 2002-ben járt utoljára a Szigeten, azóta átszervezte zenekarát, és az ígéretek szerint idén egy merõben más, tisztán akusztikus programmal érkezik. Személyes vallomás következik: volt egy idõszak az életemben, amikor egy hétig sem tudtam meglenni a Zap Mama zenéje nélkül. Ezek a Belgiumban élõ surinami hölgyek hip-hoppal keverik az afropopot, és bár nem tudok franciául, valamely rejtélyes csatornán át mégis eljutott hozzám, amit mondani akartak nekem. Akinek tetszett tavaly Rashid Taha, és azt hiszi, az õ általa mûvelt zene a valódi rai, az hallgassa meg az algériai mûfaj legnagyobb énekesnõjét, Cheikha Rimittit. A hölgy nyolcvanegy éves, és bizony maga a nagy Rashid sem tudna köpni-nyelni, ha egyszer találkoznának a színpadon. Ha a sziget elsõ napján rákattannak erre a zenére, az utolsó napon ne hagyják ki egy másik legenda, Khaled koncertjét, akit hazájában a rai királyaként emlegetnek, Európában pedig egzotikus csodaként imádnak. Persze Szlovákia megint csak kivétel, nálunk akár az utcán is sétálgathatna Khaled, legfeljebb románok néznék és kikergetnék a jobb éttermekbõl, ugyanúgy, mint a híres-nevezetes havannai Buena Vista Social Clubról készült nagy sikerû film trombitását, Manuel Guajiro Mirabalt. A kelet-európai népzeneimádók londoni sztárzenekara, az Oi Va Voi tavaly hatalmas beharangozást követõen lépett fel a szigeten. Nem csak a szakma tudta róluk, hogy addigi egyetlen lemezük elnyerte a legjobb world music albumnak járó díjat a mûfaj legkomolyabb értékelésén. Valóban figyelemre méltó, folk alapokon nyugvó, elektronikával megbolondított zenét hallhattunk, és igazi színpadi hangulatcsinálókat ismerhettünk meg. Gondolom, senki nem bánja, ha újból átéli mindezt. Akinek annak idején bejött a Sixteen Horsepower zenekar, az velem együtt keresse ki a mûsorfüzetben a Woven Hand koncertjét, mert nem mást hallhat énekelni, mint David Eugene Edwartst, a „Lóerõ" karizmatikus, pokolian dekadens hangú frontemberét. Az új bandát még nem hallottam, de David neve garancia. A másik amerikai zenekar, a Radio Mundial teljesen mást mûvel: reggae-vel és rockkal átszõtt latin tánczenét. Állítólag élõben jobbak, mint lemezen, és mivel lemezen nagyon jók, ez a koncert is tuti tippnek ígérkezik. Franciaországban nagy a nyüzsgés, mindenféle náció francia zeneként akarja eladni saját muzsikáját, ami nyilvánvalóan nem csupán a szigorú rádiótörvény miatt van így, hanem talán azért is, mert otthon érzik magukat az országban. Miért is ne, hiszen a fehérek tátott szájjal bámulják, amit a technóval és az

elektronikus tánczenével mûvelnek. Itt van például a Watcha Clan, akik a dubot és a drum and basst vegyítik a cigányzenével, valamint különbözõ észak-afrikai hatásokkal. Rokonzenekaruk, a Tarace Boulba a reggae-t és a funkyt ötvözi a New Orleans-i rezesbandák hagyományaival, míg a Magyarországon nem elõször koncertezõ Les Hurlements D'Leo a sanzon és a költészet emelkedettségébe „rondít bele" punkos vehemenciával. Kelet-Európát a világ állítólag egyik legjobb klarinétosa, a bolgár Ivo Papasov képviseli, õ arról híres, hogy miközben „szabályos" etnodzsesszt mûvel, zenéjébe belekeveri azt a balkáni lakodalmas muzsikát, amelyet Boban Markovieék jóvoltából annyira megszerettünk. És el ne feledkezzünk a cseh Neoeakávany Dychánekrõl, akiket még saját hazájukban is csak a beavatottak ismernek, és valóban váratlan élménnyel szolgálhatnak, fõleg a balkáni dallamok és a klezmer kedvelõinek. Apropó klezmer: ismét fellép a szigeten, immár ki tudja, hányadszor, a New York-i Klezmatics, akik – csodák csodája – idén a trencséni Pohodára is eljutottak végre. Róluk megint csak elfogultan írnék, ha lenne rá helyem. A magyar mezõny sem akármilyen, a Nagyszínpadról ideszorult Ladánybene 27 például Bob Marley születésének hatvanadik évfordulójáról emlékezik meg, a tíz év kihagyás után újjáalakult Barbaro pedig állítólag súlyosabb etno-rockot játszik, mint valaha. Lesz még régi vágású erdélyi parasztmuzsika a Csík zenekar jóvoltából, cigányzene az Ando Drom utánpótlásának tekinthetõ, tavaly nagyot domborító Parno Grasztól, és még sok más nyalánkság. Egy szó, mint száz: aki idén el sem mozdul a világzenei nagyszínpad mellõl, annak szinte a sátrába jön az egész világ. A sziget ezen irányú kínálata a legrangosabb európai szaklapok szerint is figyelemreméltó. Talán csak a WOMAD fesztiválon adják egymásnak a kilincset ekkora kaliberû „ismeretlen világsztárok". JUHÁSZ KATALIN